СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 296. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 21-го ГРУДНЯ 1950. No. 296. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 21, 1950 VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

УРЯД ВЗИВАЄ ПІДПРИЄМЦІВ ЗАМОРОЗИТИ ЦІНИ ДОБРОВІЛЬНО

Вашингтон, 19 грудня. — Уряд узявся до виконання мобілізаційних плянів, які досягнуть кожного кутика життя нації. У першу чергу уряд пробує наладнати економічні відносини і тому звернувся до бизнесменів і підприємців, щоб вони добровільно завели контролю цін продуктів і услуг. За підставу мають послужити ціни, які були в дні 1 грудня б. р. У деяких випадках ціни мають ще нижчі.

Щодо стабілізації платень, то уряд ще стримується з таким зазивом. Проханням до бизнесменів, щоб вони добровільно завели контролю цін, уряд дав до пізнання, що непослух зазивові може зустрінутися з примусовим наказом, який видасть президент на підставі воєнних повновластей, які входять в життя з днем проголошення вимкового положення в країні. Урядовці з Агенції Економічної Стабілізації, яка має обовязок допильнувати виконання зазиву, кажуть, що замороження цін відноситься до всіх родів товару й услуг, а в тому теж включена контроля цін харчових продуктів. Кажуть теж, що це відноситься до фармерських продуктів, хоч ціни деяких фармерських продуктів бувають управильнені на підставі федеральних субсидій.

Стабілізація цін на авта

На пресовій конференції заявив президент Труман, що доручення Агенції Економічної Стабілізації до вирібників авт, щоб вони стрималися з підвишкою цін, є правосильне і підприємці мають до цього приноровитися. Треба розуміти, що згадана агенція відкинула відклик підприємства Дженерал Моторс, яке домагається підвишки цін на авта, що їх хоче випустити на ринок з датою 1951 р.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ЗАПЕВНЯЄ ПРО БОЄЗДАТНІСТЬ ФРАНЦІЇ

Вашингтон. — Французький генерал Жан де Тассіні обіцює, що Европа стане до бою з Росією на випадок атаки, якщо дістане доволі зброї. Сама Франція може виставити армію з мільйона вояків до війни. Ген. де Ляттр приїхад до Вашингтону як командант армій країн Бенелю, тобто Франції, Англії, Голяндії, Бельгії й Люксембургу. Свої погляди висловив він перед кореспондентом „Ю. Ес Нюз енд Ворлд Ріпорт". Він каже, що „Европа хоче жити і з цієї причини вона хоче себе боронити, якщо на неї нападуть. Одначе її провідники це реалісти і тому не хочуть боротися, якщо нема належної і вистачальної зброї". До цього він ще додав: „Ви можете рахувати на Францію".

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ УХВАЛИЛА БЕЗПЛАТНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ВОЯКІВ

Вашингтон. — Члени збройних сил ЗДА дістануть вільне обезпечення на життя до $10,000 на підставі законопроєкту, який уже ухвалений одноголосно в палаті репрезентантів. Бил іде ще до сенату. Обезпечення буде мати силу від 27 червня і обіймає тих, що вже погинули в боях на Кореї. Навіть вояки, які їхали на вправи залізницею до стейту Огайо і згинули при розбитті потягів 11 вересня, будуть вважатися за обезпечених і їх родини дістануть виплату посмертного. Палата одобрила теж законопроєкт про реабілітацію ветеранів з Корейської війни на такий лад, як ветеранів світової війни. Теж ухвалено бил про обезпечення шкід на випадок нападу бомбою або з інших причин. Вільне обезпечення вояків приходить на місце платного обезпечення, на яке відтягали воякам з платні відповідні пайки на оплату поліси. Обезпечення триватиме десять років.

Ген. Айзенгавер головним командантом збройних сил Заходу

ПІВНІЧНО-АТЛАНТІЙСЬКА РАДА ВСТАНОВИЛА ТЕЖ РАДУ ДЛЯ НАГЛЯДУ НАД ПРОДУКЦІЄЮ.

Брюсель, 20. грудня. — Північно-Атлантійська Рада, зложена з міністрів закордонних справ 12 країн, що підписали північно-атлантійський оборонний союз, призначила вчора ген. Двайта Д. Айзенгавера головним командантом оборонних збройних сил західного світу. Перед закінченням своєї шостої з черги сесії, Рада встановила теж нову Продукційну Раду, завданням якої буде нагляд над економічними аспектами аліянтських оборонних заходів, погоджуючись рівночасно простудіювати засоби для справедливого розподілу сирівців в світі між демократичними країнами. Ці заходи характеризуються як „підвалини під тотальну оборону миру в Европі." Рівночасно рішено, щоби аліянтські високі комісарі в Німеччині вже завтра, в четвер, увійшли в контакт з федеральним урядом Західної Німеччини в Бонн та довідались про його становище щодо участи в спільних оборонних зусиллях. Це останнє рішення винесли міністри закордонних справ Злучених Держав, Британії і Франції на коротких нарадах. Вже раніше Атлантійська Рада апробувала плян щодо провірки німецького окупаційного статуту, дозволу на організацію німецьких піхотних дивізій в силі не більше 6,000 вояків кожна, як теж деякі тактичні з'єднання авіяції, та загальне зрівняння політичного положення Німечини. Три західні міністри теж порозумілися щодо відповіді на совєтську пропозицію в справі нової конференції „великої чвірки" та рішили цю пропозицію прийняти, але без совєтських застережень та з передумовою, що предметом нарад буде не тільки справа Німеччини. На цьому закінчено дводенну сесію Атлантійської Ради, доручаючи її заступникам розробляти дальші подробиці

ЕВРОПА ВДОВОЛЕНА НОМІНАЦІЄЮ ГЕН. АЙЗЕНГАВЕРА

Лондон, 20 грудня. — Західно-европейська опінія однодушно і зі справжнім ентузіязмом привітала повідомлення про вибір і номінацію ген. Двайта Айзенгавера головним командантом збройних сил західно-европейського світу. Це не тільки тому, що його ім'я назавжди зв'язане з розгромленням націстичної Німеччини та визволенням Европи, але й з огляду на його військовий хист та його авторитет. Вважається, що філд маршал Монтґомері, який тепер очолює спільний штаб брюсельського оборонного союзу, залишиться на важливому пості в штабі ген. Айзенгавера, правдоподібно як його заступник.

НІМЕЦЬКА ОПІНІЯ ПОДІЛЕНА ЩОДО ОЗБРОЄННЯ

Франкфурт, 20. грудня. — Проблема німецької участи в підготовці европейської оборони та організації німецьких військових частин в европейській армії під командою ген. Д. Айзенгавера є тепер предметом головної уваги німецької публичної опінії. Вона під цим оглядом поділена. Соціялістична опозиція, з Куртом Шумахером на чолі, використовує цю нагоду, щоб здобути собі більші впливи та виступає проти пляну, домагаючись насамперед повної рівноправности для Німеччини. Консервативний християнсько-демократичний уряд д-ра Аденауера є, натомість, в гіршому положенні, бо з огляду на військові таємниці, які окутують його переговори з аліянтами, він не може ефективно боронитися перед соціялістичною критикою. Загальну німецьку опінію в цій справі характеризується так: німці рішучо є за озброєнням та участю в оборонній підготовці проти сподіваного большевицького нападу, але при цій нагоді вони хотіли б теж якнайбільше виторгувати від аліянтів, знаючи, що вони їх тепер потребують.

АМЕРИКАНСЬКО-РОСІЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ ХОЧЕ ДАРУВАТИ СВОЮ БІБЛІОТЕКУ

Ню Йорк. — Американсько-Російський Інститут для Культурних Зв'язків з Совєтським Союзом заявляє, що хоче подарувати свою велику бібліотеку якійсь науковій установі, найрадше університетові. Це має бути найбільша слов'янська бібліотека, яка не має конкурента, як сказано в оповістці. Інститут розв'язано добровільно „підо впливом настроїв часу" 15 вересня. Суд назначив ліквідаційну комісію для наладнання справ. У бібліотеці, приміщеній в шости-поверховім домі під ч. 58 Парк Евеню, в Ню Йорку, находиться 7,000 томів в російській і 4,500 томів в англійській мовах, а попри те 350,000 вирізків з газет з новинок про російські справи. Біографічний показчик обіймає 6,000 російських імен.

ПРЕЗ. ТРУМАН ВИШЛЕ НОВІ ВІЙСЬКА ДО ЕВРОПИ

Вашингтон, 19 грудня. — Назначуючи ген. Айзенгавера на пост верховного команданта боєвих сил західної Европи, президент Труман заявив, що вишле дальші боєві американські сили до Европи так швидко, як це тільки можливе. Президент по нараді зі своїми прибічниками прийшов до висновку, що це є необхідне з уваги на загрозу, кинену Совєтами на адресу Західних країн. У Білому Домі знають, що навіть новий американський контингент не дорівнює російській силі, нагромадженій у Східній Німеччині і тому Москва не матиме права закидати Америці посилення своєї армії в Европі, у першу чергу в Західній Німеччині. Зрештою висилка нових військ є тільки одним кроком, зробленим на підставі проголошення стану необхідности в минулу п'ятницю. Командантом новозорганізованої Сьомої армії в Европі буде дальше лютенант генерал Мантон С. Едді, який буде підданий під верховну команду ген. Айзенгавера.

ЗАВЕДЕННЯ ЦЕНЗУРИ В В КОРЕЙСЬКІЙ ВІЙНІ

Останні вісті з Токіо в цій справі такі, що ген. МекАртур уже видав наказ кореспондентам, щоб вони пред'являли свої кореспонденції ген. штабови до цензури, заки вони будуть передані до телеграфічних бюр для висилки в Америку.

АМБАСАДОР КИРК ПРИЇХАВ З МОСКВИ ДО СТОЛИЦІ

Вашингтон. — Адм. Алан Дж. Кирк, американський амбасадор до Совєтів, повернувся до столиці, одначе ще не мав часу на розмову з президентом, щоб скласти йому звіт з своїх помічень. Він тільки сказав, що підчас свого побуту в Москві він не міг розмовляти зо Сталіном упродовж 17 місяців і що він був під безупинним доглядом совєтської тайної поліції. З уваги на міжнародне положення амбасадор думає, що його звіт не буде поданий до прилюдного відома. — Кирк приїхав до Америки перший раз від попередніх відвідин рідного краю, в червні 1949 р. Він має повернутися на своє становище в Москві з початком найближчого місяця після поновної конференції з президентом. Інші амбасадори в Москві, як ось британський, находяться в такім самім положенні як і американський і тайна поліція слідить за ними, як тільки вони вийдуть з дому амбасади на вулицю, сказав Кирк.

АЛІЯНТИ ВІДБИВАЮТЬ НОВІ АТАКИ ЧЕРВОНИХ В КОРЕЇ

АМЕРИКАНЦІ ВДЕРЖУЮТЬ ПІВНІЧНО-СХІДНУ БАЗУ. — НА ЦЬОМУ СЕКТОРІ ВОРОГ ВТРАТИВ ОДНУ ТРЕТИНУ СВОЇХ ВІЙСЬК. — ОЖИВЛЕНІ БОЇ НА ІНШИХ ДІЛЯНКАХ ФРОНТУ.

Токіо, 20. грудня. — Не зважаючи на введення до бою нових дивізій, ворог теж вчора не потрапив проломити аліянтських ворожих ліній навколо невеликого вже прибережного причілку в околиці портового міста Гунґнам. Стверджується, що комуно-китайське командування, після величезних втрат в рядах своїх власних „добровольців", кинуло тепер до наступу ще додатково три перегруповані та доповнені північно-корейські дивізії, всі наступи яких розбилися об вогневий мур, що його створюють довкола бази американські війська, важкі гармати з воєнних кораблів, включно з могутнім лінійником Мізурі, та град бомб і кулеметного вогню з аліянтської авіяції. Аліянтське командування оцінює, що червоні китайці, від початку атаки на з'єднання американської морської піхоти в районі резервуару Чонґджін, втратили досі на цьому секторі 30 до 40 тисяч вояків тільки вбитими, отже — приблизно одну третю частину наступаючих там військ, не враховуючи ранених і полонених, ані втрат на інших секторах фронту. Про оживлені бої повідомляється вже теж з інших ділянок фронту, зокрема на північ від Чунчон на західному секторі, де південно-корейські дивізії є в „сильному контакті" з ворогом по обох боках 38-мої паралелі. До більших боїв приходило теж около 30 миль на північ від Сеул, корейської столиці, яку цивільне населення само продовжує „евакувати", втікаючи на південь перед сподіваним комуністичним терором. Стверджується, що відбудована і перегрупована та доповнена комуно-корейська армія, що вже нараховує около 200,000 вояків, тепер знову займає позиції на фронті проти аліянтських військ. В тому добачується тактичне потягнення комуністичного командування, яке з політичних мотивів думає використати в перших рядах наступу на Південну Корею самих корейських червоних. Рівночасно повітряна розвідка — стверджує підхід до фронту щораз нових комуно-китайських сил та постійну розбудову їх баз, включно з фортецями і аеродромами. Стверджується теж постійний доплив на фронт совєтської зброї.

КОМУНО-КИТАЙСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК ЗАКІНЧИВ СВОЮ МІСІЮ В О. Н.

Лейк Соксес, 20 грудня. Комуно-китайський представник в Об'єднаних Націях, разом зі своїми 8 дорадниками і помічниками, відлетів вчора з Ню Йорку назад до Пейпінґу, закінчуючи цим свою місію в О. Н., та розвіваючи надії, що він може залишитися для переговорів зі створеною триособовою комісією для перемир'я в Кореї. Перед своїм відлетом Ву Гсію-чуан, перший комуно-китайський посол в західний світ, прочитав ще заяву, в якій ствердив, що перемир'я в Кореї можна досягнути тільки „відновленням миру на Далекому Сході", іншими словами, задоволенням всіх комуністичних домагань та практичною капітуляцією західних аліянтів. Він вважає, що всі теперішні зусилля О. Н. в справі перемир'я є нічим іншим, тільки американським „підступом і змовою". В кожному разі він побажав американцям „Веселих Свят" і „Щасливого Нового Року", покликуючись на традиційну приязнь між китайським і американським народами.

ПОЧИНАЄ ДІЯТИ КОМІСІЯ О.Н. ДЛЯ СПОСТЕРЕЖЕНЬ МИРУ

Лейк Соксес, 20 грудня. — Генеральний секретаріят Об'єднаних Націй поробив заходи для прискорення активности встановленої на останній сесії Генеральної Асамблеї т. зв. Комісії для Спостережень Миру, що має складатися з представників 14 країн, в цьому теж Злучених Держав Америки і Совєтського Союзу. Завданням Комісії буде прослідкувати негайно кожну нову загрозу аґресії та встановляти її виновника. Американський представник в Раді Безпеки, Ворен Р. Остин, назвав цю Комісію „необхідним угольним каменем цілої світової структури в колективній безпеці проти аґресії". Генеральний секретар Трюґве Лі звернувся до всіх 14 країн, що є членами цеї комісії, щоб вони призначили до неї своїх представників. Американським представником през. Труман іменував Ернеста А. Ґроса, заступника голови американського представництва в Об'єднаних Націях. Згідно з рішенням Асамблеї, Комісія має почати своє діяння з Новим Роком.

СТЕЙТ НЮ ЙОРК ОБМЕЖУЄ ВИДАТКИ НА ЦИВІЛЬНІ ПОТРЕБИ

Олбені. — Губ. Тома Е. Дюї видав доручення до стейтових департаментів, щоб вони стримали всі видатки, які не мають на меті мобілізації або цивільної оборони. Він хоче, щоб стейт Ню Йорк став прикладом стриманости й ощадности у видатках. Внаслідок того прийде зменшення услуг у всіх ділянках, які не відносяться до оборони. Згідно з розпорядком губернатора ніяка стейтова агенція не буде назначувати на становище нових людей, хоч як це виглядало б потрібне. Тільки у випадках, коли установи мають служити для оборони, як ось у шпиталях для умово недужих або туберкулічних пацієнтів, можна зробити вимки. Губернатор запевнив бюрових працівників і урядовців, що не буде відправляти зі служби нікого, як теж і не буде назначувати нових людей на стейтові пости.

П'ЯТЬ ПОВІТРЯНИХ ЧАСТИН ДЛЯ ОБОРОНИ КОНТИНЕНТУ

Вашингтон. — Команда повітряних сил призначила дальших п'ять повітряних частин з краєвої повітряної ґвардії на федеральну службу, мабуть для внутрішної оборони континентальних Злучених Держав. Одна повітряна частина в повній силі обіймає 1,500 вояків та має до свого розпорядку 48 або 75 літаків. Це залежить від того, чи це бомбардувальники легкого типу, чи боєві одиниці. Голова ген. штабу повітряних сил, генерал Гойт С. Ванденберґ, виявив, що частини почнуть свою службу з днем 1 лютого, а вояки дістануть повідомлення про це вже 1 січня.

З уваги на безпеченство команда не оприлюднила місця ані околиці, до яких ці літаки будуть призначені. Одначе стало звісним, що ці частини мають посилити повітряні оборонні сили нації. Це є скомбінована сітка радару й боєвих літаків в таких околицях, які треба вважати за найбільше виставлені на напад ворога. — Краєва повітряна ґвардія мала з початком Корейської війни 27 боєвих частин. Тактичні частини обіймали яких 2,700 літаків старого й нового типу. Типова боєва повітряна частина складається з трьох скадрон по 25 літаків, крім літаків, призначених на доповнення.

В АМЕРИЦІ

● Губернатор Тома Е. Дюї з Ню Йорку відкликав інавґураційний баль, заповіджений на 1-го січня. — Він каже, що тепер не пора на виставні забави.

● Новим пресовим секретарем президента назначений Джозеф Шорт, дотеперішній кореспондент щоденника „Сан" в Болтимор. Він є уродженцем стейту Міссісіпі, з якого походить през. Труман.

● Останний університетський курс для ветеранів попередньої війни починається в січні і кінчиться в липні 1951 р. Ветерани дістають повне утримання в часі студій.

● 185 французьких повітряних кадетів приїхали до Америки на вправи в американських повітр'яних силах у Вейко, в стейті Тексас. На вправи призначено 15 місяців.

● Як подають нюйорські щоденники, в найближчому часі прийдуть до ЗДА слідуючі кораблі з діпістами: в середу Джен. С. Д. Сторджис, в четвер Джен. С. С. Баллу, у п'ятницю Джен. Р. М. Блечфорд.

КАЛЕНДАР У.Н.С. НА 1951 РІК — КНИГА ДЛЯ ВСІХ

Адміністрація „Свободи" вже почала розсилку замовлених Календарів УНС на 1951 рік. Цей Календар, при скупих можливостях українських видань, може справді вважатися книгою для всіх, як з огляду на свій зміст, так і мистецьке оформлення. Для кращого познайомлення загалу з цим Календарем, подаємо його точний зміст: 1. Американський гимн; 2. Гимн Американських Українців; 3. Послання Президента Трумана ІУ. Конґресові Американських Українців; 4. Ген. Тарас Чупринка (фото); 5. Календар (місяці, американські урядові свята, історичний календар і т. п.); 6. Декларація Незалежности (точний переклад на українське цього історичного документу ЗДА); 7. Злучені Держави Америки; 8. Президенти ЗДА; 9. Урядова статистика мовних груп в Америці; 10. Л. Мишуга: Наша місія; 11. Д. Галичин: Три генерації в УНСоюзі; 12. Г. Герман: Український Народний Союз; 13. С. Мусійчук: Гимн УНС; 14. Д-р С. Демидчук: Українська спадщина в Америці; 15. А. Драган: На переломі сторіччя; 16. Універсальна Декларація Людських Прав (точний переклад на українське); 17. Міжнародній Договір проти народовбивства (дослівний переклад); 18. Іван Кедрин: Політичне обличчя української еміґрації; 19. Я. Падох: Під прапором знання і освіти; 20. Л. М.: Перший Календар УНС; 21. О. І.: Вітчизна; 22. Іван Скиталець: Буря на Атлантику (еміґрантська дума); 23. Звернення Воюючої України до всієї української еміґрації; 24. Іван Смолій: Через Кордон; 25. Л. Лепкий: „Марсіяни"; 26. М. Островерха: Друзі; 27. Остап Тарнавський: Українське культурне життя в ЗДА; 28. Л. Луців: Ненаписані твори української літератури; 29. Л. Ясінчук: Об'єднані осередки українців в ЗДА; 30. Л. Я.: Українські школи в ЗДА; 31. Галактіон Чіпка: „Ню Ір"; 32. В. Франко: Останній рік життя Івана Франка (спомин братанича); 33. В. Шелест: Штучний голод на Україні; 34. Д-р Р. Осінчук: Життя в світлі модерної науки; 35. П. Миколенко: Українізація в Казахстані; 36. В. Барка: Пасіка; 37. Проф. М. Міллер: Скарби донських отаманів; 38. М. Понеділок: Сталін (гумореска). Крім того в Календарі надруковані вірші О. Веретенченка, П. Буковинця, М. Щербака, Л. Козара, Є. Кременка, Р. Завадовича, як теж фотографії та оголошення. Ціна Календаря, цеї справжньої книги для всіх, тільки ОДИН доляр. З огляду на обмежений тираж Календаря, його з певністю одержать тільки ті, що поспішаться зі замовленням. Замовляти в Адміністрації „Свободи".

МОСКВА ЗАКЛИКАЄ СОВЄТСЬКІ НАРОДИ ДО „ГОТОВОСТИ"

Москва, 20. грудня. — Місцева партійна „Правда" у вчорашньому виданні закликає підсовєтські народи до „більшої готовости" у зв'язку з проголошенням президентом Труманом вимковим положенням в Злучених Державах. „Правда" твердить, що президент Труман свою акцію виправдує „здогадною не-мирною політикою Совєтського Союзу", але це, мовляв, не має жадної підстави бо „Совєтський Союз готовий до розв'язки всіх спірних міжнародних проблем при помочі нормальних переговорів між державами". Обвинувачуючи власне Америку в аґресивній політиці, „яка вже збанкротувала", „Правда" закликає підсовєтські народи до „більшої готовости" проти „нових аґресивних заходів" з боку Злучених Держав. „Правда" твердить, що „діла президента Трумана, Мек Артура, Гаримана, Ачесона і Кеннана (колишнього шефа відділу політичного плянування в державному департаменті та спеціяліста в російських справах) виявляють, що правлячі кола Америки не бажають миру тільки війни."

В СВІТІ

● 2,000 католицьких священиків заарештували, депортували або запроторили на каторжні роботи комуністичні власті Чехословаччини — стверджується у Ватикані.

● Про дальше загострення контролі на всіх кордонах Совєтського Союзу повідомляють з-поза залізної заслони. Метою цього має бути головно бажання не випустити зі Совєтів на Захід жадної неконтрольованої вістки.

● Заповідають не один протест проти західних плянів ремілітаризації Західної Німеччини. Цим разом мав би бути спільний протест урядів комуністичної Польщі і підсовєтської Східної Німеччини.

● Американський амбасадор, О. Бріґс вернувся до Праги потягом, бо чеські власті не дозволяють на приїзд літаком.

● Комуно-польський уряд проголосив „небажаними особами" двох урядників британської амбасади у Варшаві та домагається їх негайного відкликання.

● Італійський уряд заповів збільшення своїх збройних сил до дозволеної мировим договором максимальної кількости.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA". P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРИСТОСУВАННЯ ДО НАДЗВИЧАЙНИХ ОБСТАВИН

Ми, американські українці, є частиною американської спільноти і відповідно до свого числа та наших матеріяльних і духових спроможностей маємо виконати те, чого від нас вимагає воєнне поготівля. Щоб так сталось, треба спершу перевести в нашому житті певну ревізію.

З хвилиною, як вашингтонський уряд прийшов аж до такого заключення, що треба проголосити надзвичайний стан, життя цілої країни не плистиме дотеперішнім руслом. Зміни, які наступлять, обхоплять теж і життя різних етнічних груп з їх різнородними організаціями і газетами та збірковими кампаніями, які є звичайно виявом їхньої активности—культурної, політичної, чи навіть гуманітарної. Тепер цінитимуть кожну організацію в першу чергу по тій жертвенній праці, яку вона віддає справі оборони країни, допомозі тим, що потерпіли чи терплять через ворожу агресію. Теж чим далі, тим сильніший буде натиск на один фронт праці й жертвенности; на партійну гризню та ідеологічні спори місця не буде.

До такого наставлення американського народу треба й нам пристосуватися. Нам здається, що якраз ми, американські українці, повинні повитати теперішній зворот в американській політиці хочби тому, що тим разом ціла акція звернена проти такого ворога Америки, який є рівночасно й найбільшим ворогом українського народу. Але не забуваймо, що для американців це боротьба між демократіями і агресивним комунізмом. Тому саме так дуже треба нам мати в Америці один спільний демократичний фронт, у якому стояли б рам'я об рам'я усі наші угрупування, усе наше свідоме й патріотичне громадянство—з переконання і ради кращої й успішнішої праці. Як у минулому, так певно теж і тепер знайдуться нові ворожі сили, що будуть, явно чи підступно, намагатись ширити неправду про українські організації чи про поодиноких громадян як тих, що є ніби під командою „большевицьких провокаторів" чи „фашистівських вождів", щоб так підривати нашу політичну акцію, себто допомогу визвольним змаганням українського народу. Ці вороги—як і в минулому—будуть використовувати кожну неясну фразу, статтю чи промову, кожний зв'язок з організаціями і людьми поза Америкою, щоб таким робом квестіонувати демократичний характер тої чи другої установи, чи тої чи другої людини, яка займає якесь видніше громадське становище і то не тільки в централях, але навіть і на місцях.

Не є ціллю тих завваг когось залякувати. Америка вільна і справедлива країна. Нам йдеться тільки про те, щоб всі ми добре розуміли, що треба нам тепер робити і як поступати в українській справі, щоб вона через нерозважне поступування тої чи іншої організації, газети чи одиниці, непотрібно не терпіла. Отсе маємо в Америці перший раз справжню нагоду зробити багато добра для поневоленої України. Все те, що ми довгими роками представляли американському народові й американській владі про московський імперіялізм і комуністичний похід на підбій світу, в тому і Америки, виходить на яв як чиста правда. Проти цього лютого ворога України і людської свободи Америка мобілізує тепер усі свої сили. В такому моменті ми не то що не можемо бути ніде і в нічім перешкодою цьому великому ділі, але мусимо з усіх сил цій країні помагати, теж і тому, що перемога демократії над червоним тоталітаризмом буде теж перемогою демократії й волі в Україні.

Воєнна підготовка в світі

Тоді, як міжнародна дипломатія продовжує свої розпачливі заходи для вдержання того, що тепер називають „миром", ввесь світ охоплений гарячковою підготовкою до війни. Вправді, державні мужі і дипломати все ще твердять, що війна не є неминуча, але ці їхні твердження навряд чи ще кого переконують. Дійсність і факти переконують в противному.

Дійсність в короткому така: війна в Кореї продовжується в своєму драматичному розвитку, який наступив після „явної і ноторичної агресії" з боку червоного Китаю. Західні аліянти через Об'єднані Нації виявили свою готовість та поробили практичні заходи для створення „бази для перемир'я" та евентуального замирення. Комуністичний противник зі свого боку домагається капітуляції аліянтів: відкликання їх військ з Кореї, залишення на комуністичну ласку Формози і прийняття комуністичного Китаю, наче в нагороду за агресію, до Об'єднаних Націй. Сумарично виходить, що комунізм вважає тепер вже майже цілу Азію за свою виключну домену і ставить аліянтам виразний ультимат: забратись з Азії, або війна. Західні аліянти не хочуть війни, але теж заповідають, що не підуть на жадне „апізерство" під терором. Звичайний смертник навряд чи може добачити в цьому можливість іншого виходу, як війна.

Злучені Держави Америки є практично в стані воєнної готовости. Проклямація президентом Труманом виїмкового стану створює базу для зосередження всіх зусиль нації на оборону. В Америці таких заходів не робиться, якщо вони не були б справді необхідні та якщоб міжнародне положення не було доведене до крайности.

Західний світ переконаний, що Кремль намагається за всяку ціну втягнути аліянтів до війни з Китаєм, щоб в той спосіб створити собі відповідні обставини для агресії в Европі. Азія дає комунізмові простір і людські маси та деякі господарські ресурси, тоді як Европа дала б йому необхідну індустрію, поминаючи вже стратегічні бази. В загальній західній політичній і стратегічній оцінці Европа є для Заходу, виходило б, важливішою ніж Азія і тому західні дипломати роблять справді все можливе, щоб не допустити до явної війни з Китаєм, навіть коштом свого престижу, тоді як стратеги вже завершують пляни для оборони Европи. Теперішня конференція Організації Північно-Атлантійського Пакту в Брюселі та остаточне вирішення ремілітаризації Німеччини будуть своєрідною „крапкою над і" щодо европейської оборони. В слід за тим піде інтензивна практична підготовка, збільшення дивізій військ, скріплення американських і канадійських сил в Европі та зброєння, зброєння і щераз зброєння.

До дальших подій, що характеризують теперішнє положення, належать:

Совєтський Союз звернувся окремими нотами до урядів Франції і Британії, обвинувачуючи їх в порушенні своїх договорів зі Совєтським Союзом своєю піддержкою озброєння Західної Німеччини. Франція і Британія відкинули ці ноти, як безпідставні і тепер в дипломатичних колах очікується, що Москва виповість ці договори. Англія і Франція у своїх відповідях з черги роблять Совєтський Союз та його агресивну політику відповідальними за озброєння Західної Німеччини та обвинувачують його в порушенні мирових договорів його сателітами.

Греція і Туреччина договорюються щодо аналогічного до Атлантійського Пакту Середземноморського оборонного союзу. Югославія щораз виразніше стає по боці західних аліянтів. Італія впорядковує свої домашні справи та магазинує одержану з Америки зброю для своєї армії. В міжчасі провідник італійських комуністів, Пальміро Толіяті, поїхав до Москви на „лікування", де вже в таких самих цілях перебуває французький комуністичний лідер Торез. Американський і британський амбасадори виїхали з Москви на довші відпуски та на наради до столиць своїх країн. Американська авіяція, при співдії британської, розбудовує інтензивно свої бази в Англії. В усіх країнах робиться інтензивну підготовку до протилетунської оборони. Світ виглядає справді як бочка пороху, на якій граються вогнем.

Історик д-р Степан Томашівський

(У 20-ліття його смерти).

Дня 21 грудня ц. р. минає 20 років від дня смерти галицько-українського історика, політика і публіциста д-ра Степана Томашівського, доцента австрійської історії на львівськім університеті в 1912-18 рр., відтак історії Сходу Европи на краківськім університеті в 1927-30 рр. Як історик був великим ерудитом і інтуіцією в дослідах, водночас, аналітиком і синтетиком. Спершу досліджував історію Галичини в часах Богдана Хмельницького (11 розвідок і статтей із збірками матеріялів), відтак демографію і історію Закарпаття (7 розвідок у тому цінна його карта Угорської України, видана українською мовою, російською Академією Наук у Петербурзі в 1910 р.), історію шкільництва в Галичині (4 розвідки), добу гетьмана Мазепи (8 розвідок), врешті історію української церкви (9 розвідок, у тому його нарис історії церкви на Україні, на жаль не доведений до кінця навіть княжої доби з причини його передчасної, бо в 55-му році життя смерти). Попри те окремими розвідками заторкував він інші проблеми історії України (8). В своєму нарисі старинних і середніх віків української історії (Львів 1919) він перший дав спробу історіософічної синтези історії України, в розвитку якої добачував він три провідні ідеї: Перша ідея випливає з відвічного контрасту між культурно-лісовою та степоволуговою полосою України й має на меті з одного боку охорону від степових хижаків, з другого боку здобування землі. Друга провідна ідея випливає з культурної у суперечности Заходу й Сходу; синтеза в змаганні двох культур проявилася у витворенні окремого національно - культурного й політичного характеру українця, який сполучає в собі поодинокі прикмети обох основних культурних типів в одну органічну цілість. Третя провідна ідея основуєтся на політично - господарському контрасті Півночі і Півдня, скріпленому расовою й культурною окремішністю. Перше олицетворення загально-української державної ідеї проти панрусизму добачував цей історик не в княжій київській, тільки в галицько-волинській державі, що обхоплювала тільки землі з українською людністю. Цей нарис „Української історії" Томашівського започатковує державницький напрям в українській історіографії. Його нарис історії України на німецькій мові появився в німецькій енциклопедії історичної науки (Яресберіхт дер Гешіхтсвіссеншафт, т. XXXV, 1912) та нарис історії Закарпаття на російській мові в енциклопедії „Украинский народ в его прошлòм і настоящем" (т. II, Петербург 1916).

Публіцистичну діяльність започаткував він нарисом історії віри в чорта (1896), відтак як політик виступив він апологетом української націонал-демократичної партії в Галичині супроти її критики з боку проф. М. Грушевського (1911). В часі першої світової війни, хоч покликаний до австрійського війська, був членом Боєвої управи УСС та написав німецькою мовою три нариси про значіння української державної ідеї, зокрема ролі Галичини для світової політики та протипольських зазіхань на українській землі. У видавництві „Українського Слова" в Берліні видав він збірку нарисів про тогочасні українські політичні проблеми (1922), відтак редагував видаваний цим видавництвом „Літопис політики, письменства й мистецтва" (1923-24) та видавану інж. Юліяном Мудраком „Політику" у Львові в 1925-26 рр. В обох цих органах висловлював Томашівський критичні думки на стан тогочасної галицько - української політики. Те саме повторив він у своїй доповіді на тему українсько-польських взаємин „Десять літ українського питання в Польщі" в Інституті для національних проблем у Варшаві, яка викликала пристрасну полеміку між ним та публіцистами УНДО-ння у львівських щоденниках „Діло" і „Новий Час". Томашівський полемізував з ними на сторінках „Нової Зорі".

Очевидно, в короткій часописній статті, можна звернути увагу тільки на головніші проблеми його наукової і громадської діяльности. Але і з цього нарису бачуть читачі, що її пригадка у 20-ліття його смерти приносить багато з думок покійного історика для скріплювання українського національно - політичного світогляду.

Д-р Микола Андрусяк.

Володимир Барагура.

ЗМІНА ПРІЗВИЩ

В тижневому додатку „Свободи" англійською мовою (ч. 270 з 20 листопада 1950) появилася цікава замітка про справу зміни українських прізвищ в Америці. Тому, що це справа незвичайно важлива, а таке загрозливе явище трапляється вже й поміж новоприбулими, варто цю проблему — що її так майстерно опрацював Микола Куліш в своїй комедії „Мина Мазайло" — порушити й в українському виданні „Свободи".

Зміна прізвищ українцями в Америці йде по лінії частинної зміни з тенденцією уподібнити його до англосаського типу, але залишаючи одначе український його корінь, врешті по лінії повної зміни прізвища. Ця остання категорія затирає отже навіть натяк на українське походження власника прізвища. Окремо треба згадати про дуже поширене явище зміни типового українського закінчення прізвища — ський, — цький, на — скі, цкі, що озбавляє прізвище українського характеру та уподібнює його до прізвищ чеського чи польського типу. Явище це поголовно виступає поміж новоприбулими.

Причин зміни прізвищ багато. Вони припадкові й несвідомі, або свідомі й продумані. До першої категорії слід зарахувати зміни прізвищ, яких власники при записах до урядових актів не вміють „проспелувати" свого прізвища, урядовці записують так, як зловлять вухом незвичні для них звуки чужої мови й перекручене чи змінене на англійський лад прізвище заступає українське його звучання. В інших випадках, в поточній мові англомовне оточення, маючи труднощі в вимові українського прізвища, англізує його. Власник прізвища годиться поволі з тим фактом, привикає до нього й справа готова.

Є одначе багато випадків свідомої й продуманої зміни прізвища, що випливають з фальшивого стиду, з намагання затерти своє національне походження та врости якнайшвидше в „новий грунт", чи з бажання карієри, для якої українське прізвище — з тої, чи іншої причини — являється перешкодою.

Спільним знаменником усіх випадків зміни прізвища є почуття меншевартости, мала національна свідомість, брак самопошани до роду своїх батьків. Які не були б причини зміни прізвища, це явище треба вважати шкідливим.

Прізвище — це святість і гордість людини, яка його носить. Воно зв'язане з традицією роду й сягає далекої минувшини. Родина, це найменша, але й найважливіша клітина суспільного та національного життя й підстава державницького буття народу. Хто порве з тією традицією й виречеться свого родового прізвища, цей таксамо легко порве й з національною традицією та виречеться свого національного імені, а згодом — у змінених обставинах — може так само легко виректись і цього нового прізвища, якщоб була надія, що це принесе якусь користь.

Тому кожний народ так плекає свої родові прізвища й не міняє їх навіть коли знайдеться в чужому довкіллі. Це зовсім не перешкоджає членам тих національних спільнот бути добрими громадянами своєї нової батьківщини й займати в ній важливі пости в громадському, науковому чи політичному житті. ЗДА не змушують нас ані фізично, ані морально міняти прізвища, а англійська мова є щодо прізвищ дуже ввічлива й вибачлива. Кожне прізвище можна „проспелувати", а кожна англомовна людина, коли перший раз зустрінеться з якимсь незнайомим прізвищем, питає власника, як він його вимовляє. Треба тільки трохи терпеливости, доброї волі й найважніше — самопошани.

Зміною прізвища людина не з'єднає собі признання американців, навпаки осмішить себе та кине погане світло не лиш на себе, але й на національну спільноту, з якої походить.

Зміна прізвища допускається тільки в виїмкових випадках. Наприклад, коли прізвище звучить неестетично, чи коли врешті, зміна прізвища є засобом рятувати життя, як це діється в СССР.

Інша справа, коли якесь прізвище таки дуже важко американцеві вимовити і хтось з тут роджених „справляє" його в такий спосіб, що воно ніяк не тратить українського характеру, втративши дві чи три букви. Ми квестіонуємо тільки такі зміни, де українське прізвище набирає цілком іншого вигляду — англосаського, чи якогось іншого, але не українського. Ми глибоко переконані, що англосакси таких „здобутків" не потребують. Америка, в якій переважає англосаська культура, складається з людей різного національного походження. Вистачить тільки поглянути на листи поляглих і ранених в Кореї американських вояків, щоб пізнати по прізвищах, що так дійсно є. Всі ці вояки американці, всі вони обороняють Америку і віддають за неї своє життя, хоч кожне ім'я нагадує інше національне походження.

Так повинно бути і з нами: старими іміґрантами і новими, чи тут родженими нашими дітьми.

О. Бужанський.

ЗА ГРАТАМИ ГПУ — НКВД

8)

— А Михайла Сергієвича знаєте?

— Ні, не знаю.

— Ят-то так? Свого вождя Грушевського не знаєте? Адже ж він спеціяльно приїхав з закордону, щоб очолювати вашу організацію. Він, як голова організації, вже все розповів, і не тільки він, а і всі ваші товариші.

— Академіка Грушевського М. С. знаю, як вченого історика і як предсідника Ц. Р., але персонально знайомий не був.

— Так воно і є. Михайло Сергієвич був в свій час предсідником контрреволюційної ради, а тепер предсідником вашої організації.

В такому сенсі точилась розмова цілу ніч. Більш говорив слідчий, а я мовчав.

Ранком мене відвезено до спецкорпусу.

Акад. Грушевський М. С. прибув на Україну в той час, коли на Україні точився процес переоцінки цінностей. З одного боку цей процес переоцінки проходив серед широких робітниках і селянських мас, а з другого — серед інтелігенції всіх прошарків, кінчаючи національно усвідомленими комуністами. Як перші, так і другі зрозуміли, що їх безсоромно більшовики ошукали.

Отже, прибуття акад. Грушевського М. С. на Україну ще більше поширило цей процес, а його кипуча енергія дала ще більший здвиг в посиленні цього процесу. За його ініціятивою почали повставати різні наукові та учбові заклади, до яких тягнулася селянська молодь, яка в ті часи заповнювала авдиторії високих шкіл. Серед цієї молоді і старшого наукового покоління акад. Грушевський М. С. користувався великим авторитетом і пошаною.

Закиди обвинувачень, що акад. Грушевський М. С. „приїхав з закордону умирати під стіною Кремля", — є абсолютно безпідставними. Своїм поворотом на Україну акад. Грушевський зробив більш для України, як дехто інший.

Пригадую один характерний випадок. Підчас одного відрядження, в службових справах на село, я в супроводі комуніста-росіянина завітав до хати одного селянина. Серед інших хатніх прикрас на стіні в гарній рамі був портрет Грушевського М. С., але без підпису. Комуніст звернув увагу на портрет і спитав господаря хати, чий то портрет. Господар хати, дивлячись на мене відповів, що то його родич.

Наступили тяжкі дні. До спецкору з допитів привозили знівечених в'язнів: закривавлених, з поломаними ребрами та вибитими зубами. В камерах панувала могильна тиша, тільки іноді було чути тяжкий стогін понівечених.

Нарешті і я отримав право на прогулянку. Видно мій нужденний вигляд примусив моїх опікунів дати мені, як не хліба, то хоч свіжого повітря.

Перший день моєї прогулянки був для мене тяжкий. Я не робив кроків, а ледве волочив ноги.

Місце прогулянки було зручне, можна було обсервувати північний бік спецкорпусу і частину загальної тюрми. З вікон мене, час від часу, вітали друзі і знайомі, а також селяни із загальної тюрми, де вони очікували своєї долі . . .

Пройшла зима, пройшло і літо, наступила друга зима, а ми все міряли коридор спецкорпусу ГПУ.

Відходили транспорти на Архангельськ, Котлас, Нарим, Туркестан та Сибір, а нас все возили на допити до ГПУ.

Майже всі групи в'язнів, яких обвинувачували як і нас в контрреволюції, як-то: лікарів, вчителів, агрономів, ветеринарних лікарів, інженерів, військових, — вже від'їхали в далекі краї, а ми „недокінчені" з заздрістю дивились на від'їжджаючих. Хотілось виїхати хоч куди, аби не бачити слідчих та позбутись тортурів і не бачити чорного ворона.

Але всьому буває свій час.

Несподівано до спецкорпусу прибула група людей з „капіталістичного оточення" — французів 10 (жінки і чоловіки), один німець та один наш брат з Галичини.

Ці люди, попавши на „батьківщину соціялізму", першим кроком пішли до в'язниці, але про них буде мова далі.

Я перед очима слідчого.

— Як відпочили, Олекса Миколаєвичу? Пора вже братись за діло. Бачили самі, що всі ваші співмешканці виїхали, залишилась тільки ваша група.

— Будете писати?

— Та, фактично, я і не знаю, що вам писати.

— Як-то так? Склали організацію, хотіли повалити совєтську владу, збирались наробити стільки лиха і не знаєте що і про що писати? Перше, ви організовували повстанські загони, друге — мали зв'язки з закордоном, у вас скупчувались всі зв'язки по губернії та тримали зв'язок з республіканським центром . . .
— Що вам неясно?

— Ясно, — відповідаю, — але цих гріхів за собою не почуваю.

Чекав від слідчого „бомби", але дивлюсь на слідчого, що впірив очі в папери і переконуюсь, що він цього чекав, — на мою відповідь не реагує.

— Як хочете, це діло ваше. Глядіть, аби опісля не каялись.

Мене приводять до камери, з якій я мешкав по приїзді. На коридорах, як і завжди, сидять і стоять змучені люди. До камери заходить слідчий.

— Як, вас помістили до такої камери? — здивовано зауважує слідчий, неначе він справді не знав що то за камера.

— Покличте начкара! — звертається до охоронника.

Прибув начкар (начальник караула) варти і мій „добрий" слідчий почав його лаяти, що він примістив мене в таку брудну камеру. Дав розпорядження прибрати камеру та принести ковдру. О, недоречна простота!

— А вас прошу „следовать" за мною, — звертається до мене слідчий.

Ідемо коридором і заходимо до голярні.

— Прошу побрити та постригти гражданіна Бужанського, — звертається слідчий до голяра. — А ви, коли голяр закінчить роботу, до камери ідіть самі.

Сижу і думаю що за нова комедія, але шляхи ГПУ невідомі.

Прихожу до камери. Не камера, а дівоча світлиця. Чиста. Постіль прибрана. Виспався як ніколи за весь час перебування в ГПУ.

— Зовсім до людини схожі стали, Олекса Миколаєвичу, — з такими словами звернувся до мене слідчий. — А тепер приймайтесь за діло. З програмом зізнань ви з вчорашньої розмови знайомі. Ось вам папір, ручка. Починайте, я вам заважати не буду.

І слідчий поклавши на стіл коло мене аркушів двісті паперу, вийшов з кабінету.

Сижу і думаю. Думки летять в минуле, згадую рідних. Де ви тепер? Можливо теж десь сидите в казематах ГПУ.

Проходить кілька годин, вже пізня ніч. Входить слідчий, глянув на мене і на папір і покликав вартового.

— На стілець! — каже слідчий.

„Виглядати молодше — жити довше"

Американський чоловічий рід ще далі живе коротше ніж жіночий, стверджує Служба Прилюдного Здоров'я Злучених Держав. Щодо самої кількости смертних випадків, то вона меншає в обох родах від 1940 р., одначе це головно серед молодшого покоління. Зате старше покоління виказує мало зміни щодо кількости смертей.

Недавно читали ми в великих щоденниках платне оголошення університету Ню Йорк, в якому сказано, що є способи, як „зробити життя вартісним для старих і таких, що терплять від хронічних недуг".

Дальше поміщено таку заяву: „Студії в Медичнім Центрі Белвю при Нюйорськім Університеті дають надію, що багато старих і хронічно недужих людей можуть виминути недолі інвалідів і жити хосенним та вигідним життям". Для таких цілей заложено при Медичнім Центрі Інститут Фізичної Медицини і Повороту до нормального стану, на який саме тепер збирають фонди.

На можливість повороту до нормального життя подають в оголошенні три приклади: Перший це хемік, у віці 62 років життя, який дістав удар серця і зазнав паралїжу лівого боку. Після сьоми місяців тренування для „регабілітації" він повернувся до своєї праці в ляборатoрії. Другий приклад: Рахівник, у віці 68 р., що перебув у шпиталі на зараження в осередній нервовій системі, після сьоми місяців тренування для регабілітації залишив шпиталь і вже живе під домашнім доглядом. Третій приклад: Сторож на підземній залізниці, у віці 55 років, утратив обі ноги у нещасливім випадку в собвею. Перележав два роки у шпиталі. Після трьох місяців регабілітаційного тренування, вживаючи штучних ніг і палиць, вже виходить зі шпиталю і буде вести нормальне життя.

Серед свіжо прибуваючих імігрантів зі скитальщини появляються нарікання на кліматичні зміни в Америці, які, на їхню думку, набавляють їх небувалих в Европі недуг, головно ревматизму, серцевих недуг і різного роду проявів старечої заковязи-артрітіс, хоч багато з них ще не дійшли до старечого віку.

На передучасну старість жалуються й давні американці не від сьогодні. Тому саме йде така завзята праця на полі медицини і тому повстають мільйонові медичні центри для студії і регабілітації всякого роду недужих. В парі з цим ідуть розшуки нефахових медиків, тобто різних гігієністів-аматорів за способами втримання людини молодою з одного боку, а продовження активного людського життя з другого боку.

У наголовку статті поданий заклик, кинений одним з найбільших агітаторів за втримання здоров'я шляхом належного відживлювання. Є ним Гейлорд Гаусер, автор книжки „Виглядати молодше — жити довше". Її зміст появився в жовтневім виданні відомого журналу „Рідер'с Дайджест". Для спопуляризування там поданих думок, опертих на досвіді самого автора, каже автор в одному місці: „Між моїми приятелями і студентами є деякі найславніші люди в світі, як теж тисячі пересічних громадян. Всі оці люди мають одну спільну цїху. Вони є голодні. Одначе вони не голодні від недостачі харчів, але від недостачі життя. Вони бажають кращого здоров'я, молодшого тіла, глибшого ума. Я вчив їх, як заспокоювати їхній голод. Я вчив їх тайни їдження для здоров'я, для доброго вигляду, для більшої життьової сили.

„Я відвітав славні купелеві місця в Европі і Злучених Державах і випробовував їх спеціяльні дієти і режими. Я поїдав усе, що мало відношення до питання довговічности у ділянці відживлювання, медицини, ендокрінології, біохемії, філософії, фізичної культури — де тільки я міг знайти це.

„По цілому світі науковці, які студіюють продовження життя, находять щораз більше доказів, що джерелом молодости є добре відживлювання. Д-р Генрі К. Шерман, професор Колумбійського університету, вважається за одну з найвизначніших поваг в ділянці відживлювання. Він заявив, що як людині дати належний вибір харчів, тоді людське життя може бути значно продовжене. Що більше, він каже, що пізні роки життя можна провести далеко вартісніше і корисніше.

Значить, відповідний харч і, належне його використовування є головним чинником у збереженні молодечої сили і ужиточности старечого віку. Близче про це подамо другим разом.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЛОРЕЙН, О.

Панахида за упокій бл. п. Тараса Чупринки

Глибокий жаль обнімав душі маленької, але однозгідної, громади, яка зібралася в неділю, 5. листопада ц. р, в Українській Православній Церкві, щоб віддати останній поклін покійному командувачеві УПА Тарасові Чупринці... Котились сльози обличчям далеких синів і дочок України і зливались із щирими молитвами, що їх моделював отець Петро Петруш — за найкращих синів нашої батьківщини.

Зараз же після панахиди відбулися в церковній галі скромні сходини. Однохвилинною мовчанкою вшанували память покійного полководця, а потім промовляли старші та новіші еміґранти. Говорили пп. Микола Сикута і з'ясовуючи вагу українського змагання, особливо ж за часів другої світової війни та зав'язок майбутньої УПА. Деякі сцени з тої сумної доби, де два шакалї — Гітлер і Сталін — гризлись за ласу добичу... деякі епізоди з життя покійного Тараса Чупринки, ядерно показали, що валуївська теорія провалилася, бо Україна була, є і буде!

До тих гарних слів принесених тут учасниками боїв УПА і співпрацівниками покійного героя долучилося глибоке розуміння положення нашої дорогої України, в наслідок вся громада піднеслася та проспівала український національний гимн.

Практичний вислів патріотичних почувань це пожертви на українських воєнних інвалідів у сумі $50.00.

Жертви зложили: по $5: Борис Вавриццук, Клим Вінчюк, Микола Сикута; по $3.00: Б. Барнай, о. П. Петруш; по $2: Т. Козопас, Анна Шумила; по $1.00: Розалія Сикута, А. Котик, М. Наконечний, В. Фурдин, М. Головецький, М. Боївка, Д. Станчак, Домініка Гіль, Подвальна, Р. Головецька, Р. Котик, Катерина Вавринець, П. Яців, М. Ґедзин, Марія Хорощак, Вікторія Мількович, Ю. Маковська, Анна Лукша, В. Каршен, Р. Сикута, А. Радик, Пелягія Каршен, С. Кеньо, П. Лукша, Текля Мількович, Д. Величко, а решта дрібними. Суму цюму цю вислано через Український Американський Допомоговий Комітет у Філяделфії на Українських Воєнних Інвалідів.

Присутний

ШАРОН, ПА.

Листопадове свято

Цього року наша невеличка громада святкувала Листопадове Свято получене з відданням поклону Командирові УПА — сл. п. Шухевичеві-Чупринці, в неділю 3 грудня. Хоч як ще сніги і замети були, та таки зійшлася чисельна громада до церкви, де хор гарно відспівав Панахиду за сл. п. Тараса Чупринку і Поляглих героїв. Зворушуючу проповідь над могилою виголосив о. С. Мусійчук, зазначуючи що кров героїв не пропаде марне та що з вірою в Бога-Христа оживе Вільна Україна.

Опісля відбулося Свято в церковній залі з концертом та гостиною, на якій о. парох обговорив ширше боротьбу славної УПА. Говорив також старшина 2. війни в амер. армії, Михайло Лисогір, зазначуючи, що Америка поможе Україні, бо ми боремося за демократичний лад і волю України на взір Америки. Чотирилітня скиталька Надя Васюта чутливо віддала деклямацію „З-під Києва". Свято отвирав і замикав гарними словами предсідник громади і парохії п. Петро Пастернак, закликаючи до збірки для піддержки УПА. Зібрано $40 і вислано до ЗУАД Комітету в Филаделфії. Зложили по $2.00: о. С. Мусійчук, Д. Жидик, Д. Телявський, В. Сич, М. Гладьо; по $1.00: Мир. Мусійчук, П. Пастернак, В. Волошин, Кат. Косько, Ю. Кульчицький, В. Гондер, М. Місько, О. Марчак, І. Баран, Сич, Мар. Федорук, М. Мудрак, Б. Косовський, Т. Ворона, Ю. Годований Калинич, Цап, К. Сорок, К. Вулик, А. Попов, Любянецька, Н. Оренчук, Тимочко, Годований, В. Волос, Я. Цап, М. Лисогір, Цибак, Пленик, а решта дрібними.

Ще додам, що таке саме свято з подібною програмою відбулося в ще меншій укр. громаді в Нюкесел, Па, дня 19 листопада, з якого вислано збірку в сумі $34 на піддержку УПА.

Громадянин

НЮАРК, Н. ДЖ.

Святочні сходини у 32-гі роковини листопадового зриву

Заходом Об'єднання б. Вояків Українців в Америці, відділу в Нюарку, Н. Дж. відбулись в дні 1 листопада у власній домівці Святочні сходини у 32-гі роковини листопадового зриву. На сходинах явились численно члени Об'єднання, перебуваючі в Нюарку. Сходини відкрив голова відділу сот. Савойка промовою, у якій на вступі згадав про невіджалувану втрату в україн. народі по геройській смерті гол. Команданта УПА сл. п. генерала Т. Чупринки — Р. Шухевича, при чому приявні вшанували пам'ять Його стоячи однохвилинною мовчанкою. Опісля голова пояснюючи приявним ціль скликання свят. сходин пригадав світлий фрагмент а зокрема листопадовий зрив 1918 р. По гарнім змістом рефераті сот. З. Стефанова слідували спомини приявних на залі учасників листопадового зриву у різних осередках Галичини: „як то було... в Перемишлі (чет. Забалоцького), у Львові (чет. М. Заклинського), в Коломиї (підполк. Глушка) в Станиславові (бул. Вабюка) і інших міст.

На кінцевий зазив чет. О. Утриска обіцялись приявні учасники листопадового зриву списати свої спомини, поділитись ними з товаришами зброї на найближчих сходинах Об'єднаня б. Вояків Українців в Америці, відділу в Нюарку а опісля передати ці написані спомини до архіву наших науковим установам.

Відспіванням національного гимну закінчились святочні сходини.

О. У.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

„Святочний Вечір" учнів українознавства

Вечірні Освітні Курси влаштували 10 грудня ц. р. прилюдний вечір, на якому показали всю красу та повагу своєї праці. Українознавство в різних своїх формах стояло на висоті та захоплювало зібраних численно батьків та гостей. Народня ноша, танок, рідна пісня в хорі, ритмічних вправах, дуетах, поезія в деклямації, інсценізація, українське слово на вершинах молитви, це все давало ілюзію Рідного Краю. До зібраних промовив директор Курсів, що підкреслив великий ріст школи, розбудову пляну, побільшення навчальних днів до трьох в тижні і навчальних груп до шістьох, що відповідають вікові дітей та ступневі їх знання. Україна у всій величині тематики є тут предметом навчання: релігія, мова, історія, література, мистецтво, господарство, географія, ритміка, спів, танок, традиція — розложені по групах за пляном проводу. Між учителями такі імена: Степан Стецик, Іван Близнак, Д-р Никифор Гірняк, Д-р Кисілевський Кость, Наталія Стефанів, — яким доручено ведення й виховання груп, а крім того: о. Ігумен Пащак, Д-р Василь Лев, Д-р Лука Луців, Микола Кокольський, Тадей Ростковuч, Любомир Кузьма, Д-р Михайло Соневицький, Д-р Микола Шлемкевич, Д-р Володимир Січинський — учать поодиноких предметів в різних групах і на Матуральному Курсі. Від Нового Року заплянувано четвертий англійський курс для старших. Метою виховання є людина, що любить і знає свої святощі, але водночас поважає та вивчає залюбки цінноці Америки, що своєю поведінкою та запалом до науки служить добрій славі Народу й помагає йому здійснювати національні ідеали.

В концертовій частині діти показали успіхи своєї тримісячної праці. Хор під проводом п. Н. Стефанів відспівав удатно низку народніх пісень. Ритмічні вправи хлопців до звуків пісні під проводом учня І. Гарасим, дівчат під проводом Люби Абрам'юк, фортепіяновий супровід Х. Карпевичівної, сольо-танок В. Стефанів, сольо-співи Ю. Шугина, В. Стефанів, Варвари Сухай, інсценізація байки „Кіт і вовк" у виконанні Т. і Х. Осадців, деклямації Х. Макарушки, Х. Кікти, У. Кебало свідчили про високий рівень праці у школі.

Після того батьки відбули нараду з членами збору та ухвалили: 1. завести дижури батьків, 2. виголошувати педагогічні відчити, 3. паралїжувати домашньою співпрацею вуличне „виховання", 4. завести контролю над дітворою та її обов'язками дорогою листування школи з батьками, 5. посилити дисципліну домашньою співпрацею, 6. талановитих юнаків вписати на хор до „Малої Думки".

Учасник

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Хор „Ватра" в Монтреалі

Два концерди чоловічого хору „Ватра" під мистецьким керування проф. Л. Туркевича, що їх влаштовано в Монтреалі 1 й 2 грудня безперечно належать до найкращих імпрез монтреальського мистецького сезону. Любителі хорового мистецтва нетерпляче вижидали цього виступу головно ті, що їм ансамбль Ватра знакомий із концертного турне в Европі. Дехто мав сумніви, чи вдалося проф. Туркевичу зорганізувати й поставити на відповідний уровень хор, що направду заслуговував би назви репрезентативного, бо загально відомо, що тільки частина членів Ватри переїхала на американський континент. Виступ хору доказує щераз, що проф. Туркевич і його співробітники блискуче вив'язалися із свого завдання. Українська пісня знайшла гідних пропагаторів, гідних наслідників безсмертної слави Республіканської Капелі Кошиця. Треба було направду незвичайної енергії й наполегливости, щоб в умовинах канадійського життя скласти таку мистецьку одиницю.

Ансамбль (30 чоловік) розпоряджає небуденним голосовим матеріялом (8 солістів) широкого діяпазону, від найнижчого органного контрабаса до найвищого звучного тенора. Неменш багаті відтінки й глибина фразувального характеру, від потужного, громового фортіссімо (справді Страшний Суд й розпач запорожців в турецькій неволі) до ніжного пініссімо ідиллі вишневого садка. Усі відтінки виконуваного твору передані з незвичайною майстерністю й відчуттям. Як заворожені слухаємо думи про врятування Почаївського Манастиря Богоматірю, глибоко переживаємо драму облоги манастиря і в релігійному піднесенні з відданістю дякуємо Богоматері за поміч та освободження.

Це тільки для ілюстрації наводимо один момент із концерту. Рямці нашого повідомлення не дозволяють нам зокрема обговорювати інших точок багатої програми ансамблю Ватра. Про хор і його керівника проф. Туркевича можна говорити тільки з захопленням. Хор Ватра це чудовий мистецький інструмент. Такого інструменту не може скласти жаден майстер-будівничий бо найкращих струн — людських голосів нічим не заступити.

Проф. Туркевич, колишній дириґент Львівського Оперного Театру зумів і в ділянці самостійного хорового мистецтва добитися успіхів. Все таки не вдалося проф. Туркевичу повністю позбутися нахилу оркестрально трактувати хор. Це видно і в підборі репертуару і в інтерпретації поодиноких творів.

Ансамбль Ватра взяв на себе почесне завдання репрезентувати українську пісню. Щиро вітаємо появу цього хору й бажаємо йому успіхів у концертному турне по Канаді й ЗДА. Ми переконані, що українська громадськість буде його зустрічати всюди із щирим ентузіязмом.

Др. Олександер Рудницький

ПРОТОКОЛ

з нарад Головного Екзекутивного Комітету У. Н. Союзу, які відбулися дня 2-го грудня 1950 року, в головній канцелярії У. Н. Союзу, під ч. 81-83 Гренд Стріт, Джерзі Сити, Н. Дж.

На зборах були приявні всі члени Екзекутиви, а саме: головний предсідник Д. Галичин, заступник головного предсідника О. Лисогір, заступниця головного предсідника Г. Зепко-Жеребняк, головний секретар Г. Герман і головний касієр Р. Слободян.

Збори відкрив в год. 11:00 рано головний предсідник та подав до відома ці справи, які були полагоджені від останніх зборів Екзекутивного Комітету, а опісля предложив справи, що їх треба вирішити на цих зборах. Ці справи були такі:

Купно бондів. Закуплено отсі бонди:

Associated Telephone Co., 2⅞%, за	$74,688.75;
California Electric Power Co., 2⅞%, за	24,875.00;
Chicago and Eastern Illinois Railroad Co., Equipment Trust Series "H", 2¾%, за	33,248.60;
Chicago and Eastern Illinois Railroad Co., Equipment Trust Series "H", 2¾%, за	53,747.97;
Indiana Gas and Water Co., 2⅞%, за	85,112.50;
Kentucky Utilities Company, 2⅞%, за	75,831.00;
New Hampshire Electric Company, 3%, за	76,326.75;
New York Central Railroad — 3rd Equipment Trust, 2¾%, за	73,294.36;
Utah Power and Light Co., 2⅞%, за	25,125.25;
Province of Ontario, 3%, за	49,500.00.

Морґеджі. Рішено уділити перший морґедж на реальності:

Stephen and Anna Genega, 843 Travers Street, Union, N. Y., 4½%, в сумі	$8,500.00;
Stephen and Anna Genega, 82½ Fourth Street, Elizabeth, N. J., 4½%, в сумі	4,000.00;
Joseph and Mary T. Bilyk, off Merriman Rd., Economy Township, Beaver County, Ambridge, Pa., 4½%, в сумі	5,000.00.

Рішено закупити чотири, в шкіру оправлені, примірники видання „Слово о Полку Ігореві", в ціні по $25, що приготовляє до друку Видавництво „Київ", для передання їх в дарунку цим визначним американцям, що співпрацюють з У. Н. Союзом у видаванні книжок англійською мовою про Україну.

Переведено довшу дискусію над організаційними справами, в котрій брали участь всі члени екзекутиви.

По вичерпанні справ, збори закінчено в год. 2-ій після полудня.

Г. Герман, гол. секр. У.Н.С.

● Ударив в лице видавця газети Ліланда Гурлі в місті Генрієтта, у стейті Оклагома, читач за поміщення обидливої історії. Гурлі не хоче з цим іти до суду, кажучи: „Хто то хоче американцеві заперечувати права вибити видавця по носі?"

ГРИЦЬ ЗАЗУЛЯ В ОБРАЗКАХ

— Дай мені, жінко, рушника, хай собі лице обітру!
Ти і лице? Якби Ти мав лице, то вже був би давно заплатив Національний Даток!

Національний Даток складайте:
UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE
P. O. Box 721, Church St. Sta. New York 7, N. Y.

„НЕ-АНГЛІЙСЬКІ АМЕРИКАНЦІ"

На таку тему виголосить доповідь заходами Секції Журналістів Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, в п'ятницю 22 грудня о 7:30 веч. в домівці клюбу, 149 Друга Авеню, п. Ярослав Ількович Чиж.

Запрошується гостей.

ВДАЛИЙ ВИСТУП ШАХІСТІВ У. А. С. Т. „ЛЕВИ" В ШІКАҐО.

Дня 9 грудня відбувся шаховий турнір між Шікаґо Шес анд Шесер Клоб і У. А. С. Т. „Леви", о дружинову першість міста Шікаґо з вислідом 4:2 в нашу користь. Поодинокі висліди слідуючі: 1. Турянський — Далстром 1:0; 2. Білинський — Нюмен 1:0; 3. Лушпинський — Ліп ½:½; 3. Петеш — Сілвермен 1:0; 5. Івасєчко — Дедерік ½:½; 6. Гамулець — Рот 0:1.

Господарами були американці. Турнір стояв на високому рівні і закінчився по 5-ти годинній боротьбі. Провідник дружини Ш. С. С. після закінчення гри висказався про „Левів" якнайкраще.

М. Зеленяк.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ГАРТФОРД, КОНН. — Повідомляється членів Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 277, що **річні збори** відбудуться в неділю, 24. грудня, в год. 1 30 пополудні, в церковній залі на Волнат вул. Всі члени повинні явитись на збори, бо є багато справ до вирішення, а також буде вибір уряду на 1951 рік. Члени, що мають залеглі вкладки, повинні вирівняти їх перед новим роком. — За уряд: Н. Хорнат, М. Курдина, С. Федірко, С. Вишньовський.

УКРАЇНСЬКІ КОЛЯДИ В БОСТОНІ

Дня 1 грудня мейор міста Бостону запросив Молодечий Хор при укр. прав. церкві, щоб заколядували перед стейтовим Капітолем. Тисячі бостонців слухали українських колядок. Дня 9 грудня той самий хор, під диригентурою о. Е. Королишина, колядував у містовім Парку, де був виставлений величавий Вертеп. Наша пісня чим далі, тим більше з'єднує собі прихильників та любителів серед американців і цю обставину повинні ми використовувати для доброї слави української культури. — **М. Давискиба.**

ТРУМАН ЖАЛУЄТЬСЯ НА ДВОЯКЕ ЖИТТЯ

Вашинґтон. — Кілька осіб, які відвідали Білий Дім, виявили, що президент Труман жалувався на своє двояке життя, тобто президента й приватної людини. Джостин Миллер, голова Краєвої Ради Радієвих Василень, каже, що президент сказав, що його праця дуже виснажує людину. У розмові з групою радієвих підприємців президент мав сказати, що Обєднані Нації „будуть стояти при своїх гарматах". „Ми не вступимося з Кореї, хіба, що нас випхають, одначе ми не думаєм її залишати", мав сказати президент.

УРАН З АФРИКИ ДЛЯ ЗДА

Вашинґтон. — Злучені Держави дістали нове джерело атомового сирівця, коли замовили в південно-африканських шахтах золота рудокопи, в яких находиться теж і уран, хоч і в невеликій кількості. Крім ЗДА дістане теж і Великобританія частину цих рудокопів, одначе не виявлено у якім відношенні. Ці вісти виявила Комісія Атомової Енергії. Досі Америка і Англія діставали головний урановий матеріял з Конґо, в Африці, і з Канади, одначе львину частину з нього бере Америка. Конґресмен Нобл Дж. Ґреґорі виявив, що новий завод для виробу атомової зброї буде побудований в стейті Кентокі. У ньому буде працювати 10,000 робітників.

КАЛІФОРНІЙСЬКА ПРЕСА ПРО УКРАЇНСЬКІ ІМПРЕЗИ

Лос Анджелес, Каліфорнія. — Місцева українська громада кількома наворотами улаштувала імпрези, на які звернула увагу місцева англомовна преса. Так з нагоди перевезення Дзвону Волі до Берліна відбувся на Першінґ Сквер „Привіт Волі", в якому взяли участь 36 різно-національних груп, між ними й українська. Про українську групу писав між ін. „Лос Анджелес Екзамінер" з 25 жовтня, що вона написалася найкраще. Іменем громади трирічний Тарас Новак передав посадникові міста ціле наручча грамот з підписами українських громадян, що вони солідаризуються з рухом, який іде тепер проти поневолення світу комуністами. Малий Тарас, і і інші українці, виступали в народних одягах.

У виданні з 27 листопада помістив цей самий часопис довшу згадку про Листопадове Свято української громади, а крім того великих розмірів світлину, яка представляє групу з „Українського Дня Незалежности". Комітет під проводом Миколи Новака видав з цієї нагоди в англійській мові листок з коротким переглядом історії України і згадкою про теперішню боротьбу українського народу за волю

БЕЙРУТ ЦЕНТРОМ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ШПІОНАЖІ НА ОРІЄНТІ

Каіро, 19 листопада. — Окреме міністерство безпеки Ливану, створене минулої осені для боротьби проти комуністичної п'ятої колони, ствердило, що Ливан, його столиця Бейрут та ливанська комуністична п'ята колона є осередком цілої большевицької шпіонажі на Близькому Сході. На ту ціль ливанські комуністи дістають з Москви через Варшаву величезні фонди і є цілком підпорядковані московським агентам. Дальшими країнами, що посередничають в цій злочинній акції є Чехословаччина, що вдержує зв'язок з Орієнтом через своїх агентів в Ізраїлі.

ЗАМОРОЗИЛИ ФОНДИ ЧЕРВОНОГО КИТАЮ В АМЕРИЦІ

Вашинґтон. — Хоч уряд Америки не проголосив воєнного стану між Червоним Китаєм і Злученими Державами, то фонди китайського червоного уряду, які були приміщені в американських банках, наказав уряд „заморозити", тобто не робити з них жадних виплат. Так само заборонив уряд американським кораблям причалювати до китайських портів. Оці зарядження видано двнадцять годин після проголошення президентом виїмкового положення і вони доповнюють попередні економічні обмеження супроти Червоного Китаю. Департаменти стейту, скарбу й торгівлі порозумілися між собою в цих справах і зробили те, що належить до їх ресортів. Америка пішла перша з такими суворими практиками супроти країни, яка, теоретично, живе мирно з нею.

„АМЕРИКА СВІТОВИМ АРСЕНАЛОМ НАДІЇ" — КАЖЕ ФОРД

Далас,Тексас. — Генрі Форд II, промовляючи на з'їзді Бюра Американської Фармерської Федерації, виложив програму праці на довгий час, щоб створити зі Злучених Держав „Світовий Арсенал Надії". Він заявив, що справжньою тайною зброєю ЗДА є „безконечна винахідчивість і продукційна спосібність 150,-000,000 вільних громадян, які працюють разом для спільсої цили". — „З одного боку" — говорив Форд — „ми мусимо стати мілітарно сильними, а з другого боку нам треба продовжувати наші мирні цілі". Про Совєтську Росію висловився Форд, що вона „не є в спроможності рівнятися з нашою країною у „нашій фантастичній кількости фармерських виробів і в продукційнім досвіді та науковім сільським господарстві".

● **На будову власного сховку** перед атомовою бомбою дістав дозвіл на вжиття стратегічних матеріялів Джек Джейкобс з Сіо Ситі, Айова. Кошти обчислені на 700 долярів.

● **Звільнено від кари** Вилісма Джессі Нютона, пілота винаймленого літака, який осів на морю у віддалі сто миль від берега коло польського корабля Батори. Його підозрівали, що він завіз якісь речі на корабель для перевозу до Совєтів.

● **Згорів Польський Народний Дім,** звісний під іменем „Арлінґтон Голл" при Ст. Маркс Плейз у Ню Йорку в суботу вночі. Вогонь повстав після забави в балевій залі по півночі.

● **П'ятдесять канарків на літаку,** в дорозі з Гамбурґа до Ню Йорку, вилетіли з клітки і щебетали подорожним. Подорожні не знали, що сталося, доки їх не запросили допомогти ловити канарків.

● **Проти передсвяточних забав у** бюрах остерігав проповідник католицької катедри св. Патрика в Ню Йорку. Він каже, що такі забави причиняються до ламання посту перед Різдвом.

КОЛЯДА ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ СКИТАЛЬЩИНИ

(Від Переселенчого Осередка ЗУАДК в Ню Йорку).

Зближаються знову Свята Різдва Христового. І знову по цілому християнському світі залунає велике і могутнє „Слава Во Вишних Богу, а на землі мир"... У цей святочний час приїжджає до берегів Америки доволі велике число українців зі скитальщини, а між ними і велике число дітей, тих невинних істот, про яких одна мати зі скитальщини пише таке: „хоч мої діти вже мають по 6 і 5 років, то жадне з них не бачило досі правдивого мешкання, а ці діточі ніжні роки прожили в ляґрах". Беручи до уваги, що ці діти не мали нагоди діставати Різдвяних дарунків, бо жили, так сказати б, у трагічних умовинах цілі роки, Переселенчий Осередок має бажання і добру волю обдарувати цих дітей, які приїдуть до Америки зі скитальщини в часі Різдвяних Свят хоч маленькими подарунками. Хай ці маленькі істоти також відчують в своїх невинних серцях це велике і могутнє „Слава Во Вишних Богу"... З цеї нагоди Переселенчий Осередок в Ню Йорку звертається до українських організацій товариств і приватних осіб за хочби маленькими жертвами на святочні дарунки для дітей, які приїдуть до нас в часі американських і українських Свят. З радістю треба згадати, що таку жертву започаткувало Бр. о. Николая від 5 УНС з Асторії покриваючи видатки на дарунки для дітей, які приїжджають 20, 21, 22 грудня, разом коло 40 дітей. Коли б якесь наше товариство сестрицтво чи приватна особа бажали таку жертву зложити, проситься слати їх до:

Ukrainian Reception Center
11 E. 7th Street, New York 3, N.Y.

P. S. Виказ таких жертв і імена жертводавців будуть проголошені в пресі після українських свят.

● **В совєтській зоні Німеччини** почався судовий процес проти 8 осіб, обвинувачених в шпигунстві на користь Злучених Держав.

„ЛИС" СПІЗНИВСЯ

Повідомляємо, що 18-те число „Лиса" з незалежних від В-ва причин виходить сьогодні з кількаденним припізненням, за що перепрошуємо всіх наших читачів і комісентів.

Видавництво.

ТАРЗАН, ч. 2497. Рятунок і розпач.

Відчувши шорсткий язик, Джена отворила очі і негайно пізнала „Тікара", тобто льва, якого вона й Тарзан тренували в його перших днях.

Великий лев виявив свою радість бурчанням зприводу віднайдення своєї пані. Опісля, разом з самицею, яку Тікар поклав між собою й Дженою, врятувані з вогню поснули.

Вночі холодний дощ пригасив решту вогню.

...але впав на незабезпеченого малпочоловіка, який по втраті пам'яти інстинктовно повернувся до місця свого дитинства.